

DATOS IDENTIFICATIVOS

Procesos de investigación e creación

Materia	Procesos de investigación e creación			
Código	P01G010V01701			
Titulación	Grao en Belas Artes			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OB	4	1c
Lingua de impartición	Castelán			
Departamento	Escultura Pintura			
Coordinador/a	Moraza Pérez, Juan Luís			
Profesorado	Barcia Rodríguez, Ignacio Fernando Matesanz Pérez, María Consuelo Moraza Pérez, Juan Luís Ríos Coello, Yolanda			
Correo-e	julumoraza@gmail.com			
Web	http://escultura.uvigo.es/web			
Descrición xeral	Dotación de recursos *perceptivos, emocionais e conceptuais para o exercicio de tarefas creativas e investigadoras.			

Competencias

Código	
B1	Capacidade de xestión da información.
B2	Capacidade de comunicación. Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas complexos e proxectos dentro do seu campo de estudo
B3	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese
B4	Capacidade de aprendizaxe autónoma.
B5	Capacidade de traballar autonomamente.
B6	Capacidade de traballar en equipo.
B7	Capacidade de integración en grupos multidisciplinares. Capacidade de colaboración con profesionais doutros campos
B8	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación.
B9	Capacidade de perseverancia.
B10	Capacidade heurística e de especulación para a resolución de problemas, a realización e novos proxectos e estratexias de acción.
B11	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios
B12	Capacidade de adaptación a novas situacións.
B14	Sensibilidade en temas ambientais.
B15	Sensibilidade a respecto do patrimonio cultural.
B16	Compromiso ético profesional.
C6	Coñecemento do vocabulario, códigos, e dos conceptos inherentes ao ámbito artístico. Coñecer a linguaxe da arte
C9	Coñecemento de métodos de produción e técnicas artísticas. Analizar os procesos de creación artística
C12	Coñecemento dos materiais e dos seus procesos derivados de creación e/ou produción. Coñecer os materiais, procedementos e técnicas que se asocian a cada linguaxe artística
C13	Coñecemento básico da metodoloxía de investigación das fontes, a análise, a interpretación e síntese. Analizar, interpretar e sintetizar as fontes
C14	Coñecemento dos instrumentos e métodos de experimentación en arte. Aprendizaxe das metodoloxías creativas asociadas a cada linguaxe artística
C19	Capacidade para identificar e entender os problemas da arte. Establecer os aspectos da arte que xeran procesos de creación.
C20	Capacidade de interpretar creativa e imaxinativamente problemas artísticos. Desenvolver os procesos creativos asociados á resolución de problemas artísticos

C21	Capacidade de comprender e valorar discursos artísticos en relación coa propia obra. Establecer medios para comparar e relacionar a obra artística persoal co contexto creativo.
C22	Capacidade de producir e relacionar ideas dentro do proceso creativo
C23	Capacidade de comunicación. Aprender a traducir as ideas artísticas para poder transmitilas
C24	Capacidade para expoñer oralmente e por escrito con claridade problemas artísticos complexos e proxectos
C25	Capacidade de (auto)reflexión analítica e (auto)crítica no traballo artístico.
C26	Capacidade de curiosidade e de sorpresa máis para alén da percepción práctica. Desenvolver a percepción mental para alén do retiniano
C29	Capacidade de iniciativa propia e de automotivación
C30	Capacidade de perseveranza. Desenvolver a constancia necesaria para resolver as dificultades inherentes á creación artística
C31	Capacidade para xerar e xestionar a produción artística. Saber establecer a planificación necesaria nos procesos de creación artística.
C32	Capacidade de aplicar profesionalmente tecnoloxías específicas. Utilizar as ferramentas apropiadas para as linguaxes artísticas propias
C33	Capacidade de colaboración con outras disciplinas. Desenvolvemento de vías de relación e intercambio con outros campos de coñecemento
C34	Capacidade de colaboración con outras profesións e especialmente cos profesionais doutros campos. Identificar os profesionais adecuados para desenvolver adecuadamente o traballo artístico
C35	Capacidade para activar un contexto cultural e/ou modificar un contexto público ou privado. Saber entender o contexto cultural para xerar iniciativas e dinamizar o entorno
C36	Capacidade de documentar a produción artística. Utilizar as ferramentas e recursos necesarios para contextualizar e explicar a propia obra artística
C37	Capacidade de identificar os problemas artísticos e/ou socioculturais así como os condicionantes que fan posible discursos artísticos determinados. Describir os condicionantes que inciden na creación artística. Análise das estratexias de produción artística
C38	Capacidade heurística e de especulación para a realización de novos proxectos e estratexias de acción artísticas. Desenvolver a comprensión e especulación dos problemas artísticos na súa totalidade
C39	Capacidade de determinar o sistema de presentación adecuado para as calidades artísticas específicas dunha obra de arte. Adquirir criterios para a adecuada apreciación da obra de arte en relación co seu entorno e exhibición
C41	Capacidade para realizar proxectos de investigación artísticos.
C42	Habilidades para a creación artística e capacidade de construír obras de arte. Adquirir as destrezas propias da práctica artística
C43	Habilidade para establecer sistemas de produción. Desenvolver estratexias aplicadas ao exercicio sistemático da práctica artística
C44	Habilidade para realizar, organizar e administrar proxectos artísticos innovadores
C46	Habilidade para realizar proxectos artísticos con repercusión social e nos medios. Utilizar os recursos de difusión dos proxectos artísticos co fin de potenciar a súa repercusión social
C47	Habilidade para realizar e integrar proxectos artísticos en contextos máis amplos. Desenvolver estratexias de proxección da creación artística para alén do seu campo de actuación
C48	Habilidade para unha presentación adecuada dos proxectos artísticos. Saber comunicar os proxectos artísticos en contextos diversificados
C49	Habilidades interpersoais, conciencia das capacidades e dos recursos propios para o desenvolvemento do traballo artístico

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe	
O estudante obterá un coñecemento dos procesos de creación e produción artística.	B3	C6 C9
O estudante adquirirá capacidade para aplicar os coñecementos técnicos e de procedemento ao desenvolvemento dunha práctica artística.	B10 B12	C22 C25 C31 C32 C37 C38 C42 C43 C44
O estudante obterá coñecemento de modos de investigación en Belas Artes.	B3 B16	C6 C9 C12 C13 C14

O estudante obterá capacidade para a organización dun sistema creativo innovador.	B10 B12	C20 C22 C25 C26 C31 C37 C38 C41
O estudante adquirirá capacidade para a presentación e exposición de proxectos artísticos.	B1 B2 B15	C21 C22 C23 C24 C31 C41
O estudante obterá capacidade para a elaboración de textos relacionados co traballo realizado.	B1 B2 B3	C22 C23 C24 C25 C36
O estudante obterá capacidade para buscar, analizar e incorporar recursos desde outros ámbitos.	B1 B6 B7 B10	C21 C22 C33 C34 C35 C37 C38
O estudante obterá capacidade para elaborar un anteproxecto.	B4 B5 B7 B10	C22 C25 C26 C36
O estudante obterá capacidade para *contextualizar o traballo realizado.	B1 B2	C24 C26 C30 C31 C33 C35 C36 C37
O estudante obterá capacidade para documentar o traballo realizado.	B1 B2	C31 C36 C39
O estudante obterá capacidade para a análise e a avaliación de proxectos.	B1 B2 B8 B16	C19 C21 C22 C25 C26 C31 C38
O estudante obterá capacidade para a *autoevaluación.	B4 B5 B6 B8 B9	C25 C26 C29 C30
O estudante adquirirá habilidade para captar estímulos susceptibles de ser incorporados á creación.	B11 B12 B14 B15 B16	C42 C44 C46 C49
O estudante adquirirá habilidade para xestionar a información necesaria na elaboración de proxectos artísticos.		C42 C43 C44 C47 C49

O estudante adquirirá habilidade para expor procesos de investigación e creación en arte.

C36
C42
C43
C44
C46
C47
C48

Contidos

Tema

0. INTRODUCCIÓN.	0.1. Carácter de la asignatura en relación a su lugar en el Plan de estudios: procesualidad e interdisciplinaredad del módulo PROCESOS. 0.2. Creación e investigación. Definiciones, Divergencia y confluencias. La investigación en Bellas Artes en el contexto universitario contemporáneo, en relación a la creación artística: aspectos comunes y paradojas. / Diferencias metodológicas y contextuales. 0.3. Lugar del arte dentro de la teoría del conocimiento. 0.4. Creación e investigación como prácticas de elaboración. 0.5. La dotación de recursos perceptivos, emocionales y conceptuales para el ejercicio de tareas creativas e investigadoras, como objetivo fundamental: «entrar en proceso», más allá y más acá de las condiciones de posibilidad supone transformar las orientaciones externas en una orientación interna. Este paso, de la enseñanza al aprendizaje supone asumir personalmente una doble exigencia: intensidad y honestidad.
PARTE I. ARTE Y SABER.	I.1. ¿Es el arte una forma de conocimiento? Nociones sobre la especificidad cognitiva del arte. I.2. La singularidad cognitiva de la experiencia del arte. La irreductible falta de neutralidad del sujeto como límite de las ciencias y como eje de las artes. I.3. Saber y práctica. El conocimiento inducido en la práctica del taller como núcleo fundamental de las experiencias creativas e investigadoras.
PARTE II. PROCESOS (CREATIVOS) Y PROYECTOS (DE INVESTIGACIÓN).	II.1. La creación artística como proceso. Advertencia sobre la diversidad de modelos procesuales en el contexto de la creación: desde la «pequeña sensación» al «propósito experimental». II.2. Procesos de elaboración (material, estructural, temática). II.2. Gramática de la imaginación. Heurística, error y uso de información ausente. II.2. Procesos de validación en el contexto del arte y en el contexto de la investigación. Exigencias y compromisos gnoseológicos en el contexto de la creación artística. Exigencias y compromisos gnoseológicos en el contexto de la investigación en Bellas Artes. II.3. Modelos de investigación en Bellas Artes.
PARTE III. OBSTÁCULOS CREATIVOS.	III.1. Obstáculos materiales y dificultades técnicas. III.2. Resistencias subjetivas y caracteriológicas. III.3. Prejuicios conceptuales, ideológicos y disciplinares.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Sesión maxistral	14	0	14
Estudo de casos/análises de situacións	0	7	7
Obradoiros	15	18	33
Resolución de problemas e/ou exercicios de forma autónoma	0	65	65
Titoría en grupo	6	0	6
Presentacións/exposicións	0	8	8
Traballos de aula	14	0	14
Actividades introdutorias	3	0	3

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Sesión maxistral	Desenvolvemento pormenorizado do temario con uso de sistemas audiovisuais e argumentais.
Estudo de casos/análises de situacións	Análise e discusión de procesos creativos e investigadores concretos, cun de sistemas audiovisuais e argumentais.
Obradoiros	Desenvolvemento do traballo presencial tutelado e avaliación continuada.

Resolución de problemas Desenvolvemento de traballo autónomo.
e/ou exercicios de forma autónoma

Titoría en grupo Presentacións e correccións en grupo

Presentacións/exposición(*)Asistencia activa a actividades vinculadas con a materia.

s

Traballos de aula Desenvolvemento e presentación de traballos no espazo da clase.

Actividades introdutorias Introducción argumental á materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos de aula	O carácter procesual da materia artículase ao redor do modelo de adquisición de coñecemento baseado na experiencia de elaboración. Por iso a presenza activa e continuada é fundamental para cumprir co obxectivo de optimización dos procesos persoais de creación, en calquera dos campos disciplinares presentes no Grao.
Obradoiros	A presentación de resultados supón por unha banda a deliberación e resolución na materialidade da proposta plástica, e por outro a constatación das capacidades de comprensión, fundamentación e falsación.
Titoría en grupo	Considérase tan importante como a presenza activa na aula, como a presentación dos resultados en forma e data, así como a experiencia adquirida na aprendizaxe transversal desde a indución que se produce por efecto do resto de estudantes da materia. A interacción dinámica das correccións en grupo supón unha oportunidade extraordinaria de incentivar o desenvolvemento.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Obradoiros	Avaliación continua e personalizada dos procesos de traballo.	35	B1 C12 B2 C14 B3 C19 B5 C21 B7 C22 B9 C23 B11 C24 B12 C25 B16 C26 C29 C30 C31 C32 C33 C34 C35 C36 C37 C38 C39 C41 C44
Titoría en grupo	Avaliación conxunta e transversal dos traballos.	5	B1 C13 B2 C21 B4 C23 B5 C24 B6 C26 B9 C33 B10 C34 B11 C35 B12 C37 B14 C39 B16 C42 C44 C49

Traballos de aulaAvaliación baseada na resolución e presentación de traballos concretos de forma puntual de acordo coa axenda **predeterminada.	60	B1	C6
		B2	C9
		B3	C12
		B4	C13
		B5	C14
		B6	C19
		B7	C20
		B8	C21
		B9	C34
		B10	C35
		B11	C36
		B12	C37
		B14	C38
		B15	C39
		B16	C41

C42
C43
C44
C46
C47
C48
C49

Outros comentarios sobre a Avaliación

A avaliación estará referida á evolución persoal das capacidades de asimilación de información, a capacidade de argumentación, a axilidade mental, a improvisación, elección e decisión; o desenvolvemento da sensibilidade plástica, das habilidades perceptivas e destrezas construtivas na execución objetual, a capacidade no manexo de fontes iconográficas e documentais, a coherencia entre formulacións e resultados; e as actitudes, vinculadas á curiosidade, disposición, laboriosidade, a iniciativa persoal, a participación no traballo común, a capacidade para enriquecer á discusión, etc. E supón a adecuación a catro criterios de avaliación: comprensión, fundamentación, falsación e trazabilidade. Esta avaliación será continuada, polo que a asistencia habitual é necesaria, xa que se desenvolverá de acordo á propia estrutura e calendario de exercicios propostos, cada un dos cales derivará unha cualificación acumulativa e cuxa presentación puntual será imprescindible. Dentro desta lóxica de avaliación continua, poderán eventualmente realizarse probas para verificar o grao de asimilación intelectual dos contidos, categorías e parámetros utilizados no curso.

A proba correspondente á CONVOCATORIA DE XULLO realizarase o día 3 de Xullo de 2017 ás 10:00 a.m. no espazo correspondente.

A proba correspondente á CONVOCATORIA DE FIN DE CARREIRA realizarase o día 20 de Outubro de 2017 as 10:00 a.m. no espazo correspondente.

Bibliografía. Fontes de información

Ackerman, Diane, **Una historia natural de los sentidos**, Anagrama,
Gardner, Howard, **Las cinco mentes del futuro**, Paidós,
Maturana, H y Varela, Francisco, **El árbol de conocimiento**, Gedisa,
Steiner, George, **Gramáticas de la creación**, Sirela,

Recomendacións

Outros comentarios

Dispónse de espazos individualizados para o desenvolvemento de todas as tarefas de cada alumno en todas as materias do primeiro cuadrimestre, desde a materia obrigatoria PROCESOS DE INVESTIGACIÓN E CREACIÓN. Dado que se trata dunha materia de carácter esencialmente procesual, articulada ao redor dunha adquisición de coñecementos baseada na experiencia de elaboración, considérase imprescindible o uso continuado e cotián dos espazos individualizados para o desenvolvemento do traballo tanto presencial como autónomo.

TITORÍAS:

Chelo Matesanz: Martes de 12:30 a 15:30; mércores de 11:30 a 14:30.

Juan Luís Moraza: Martes de 8:30 a 10:30 e de 19:30 a 21:30; Mércores 12:30 a 14:30.

Nacho Barcia: 1º cuadrimestre: Martes de 10 a 13 h. e Xoves de 10 a 13 h.; 2º cuadrimestre: Martes de 11:30 a 14 h. e

